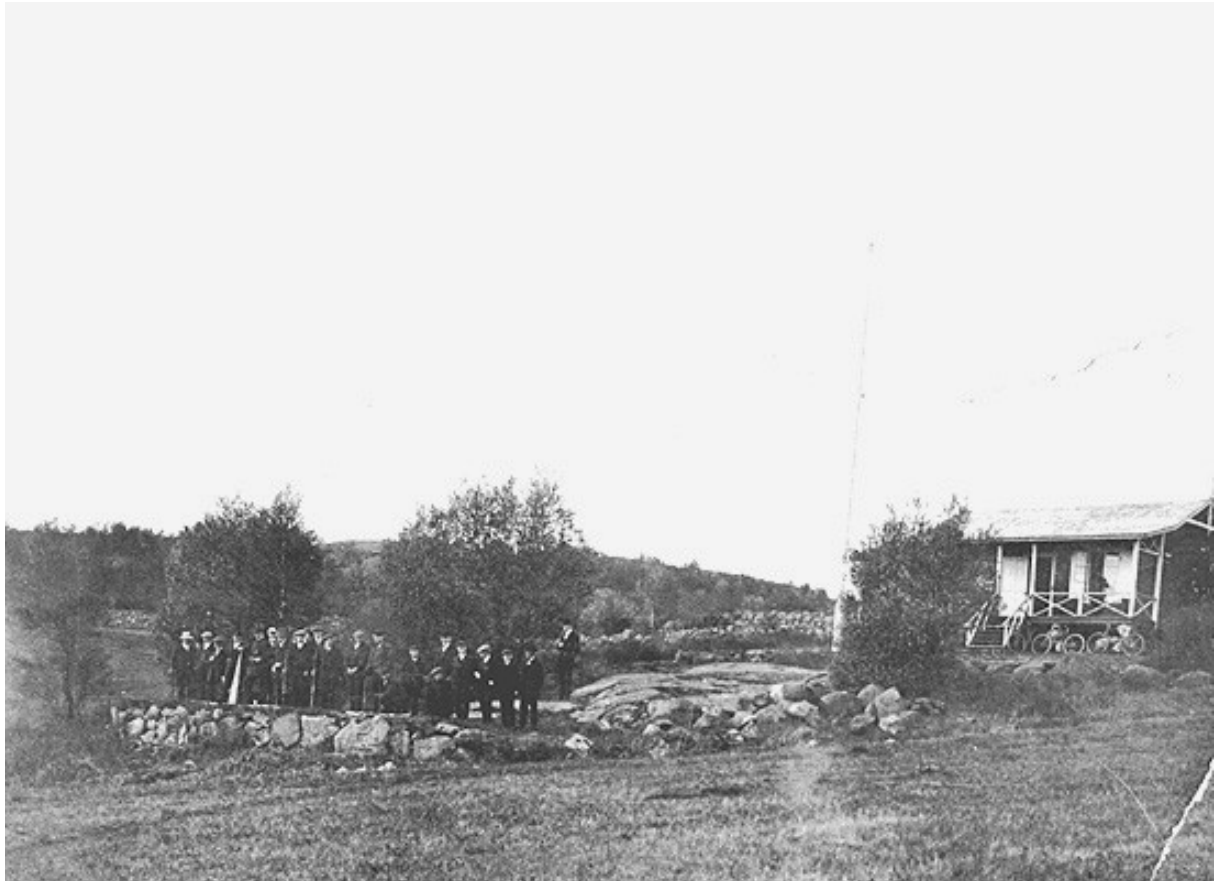

Mölnbals SkytteFörening, MSF:s Historia

För att bättre förstå klubbens historia och utveckling under lite drygt ett sekel, så måste man kanske gå lite utanför ”ramarna” och titta lite på den samtida samhällsutvecklingen man verkade i då och som vi påverkas av än idag.

Mölnbals skytteförening grundades 1899 av Dr Belfrage och förmodligen några andra likasinnade, som vi idag, tyvärr inte känner vid namn. Med andra ord är vi en av Sveriges äldsta skytteklubbar /föreningar.

Ovan en bild av den gamla Baracken i Kikås med tillhörande skjutplatser. Bilden är tagen 1920. Tyvärr är både fotograf och medlemmarna på bilden okända för oss idag.

Kanske det viktigaste skälet till vår uppkomst berodde till stor del på något som på den tiden kallades skarpskytterörelsen. Dåtidens motsvarighet till Frivilliga SkytteRörelsen.

Denna uppstod främst som ett allmänt missnöje/misstroende mot den dåvarande statsmaktens syn på omvärlden. I en tid som präglades av social oro, emigration, tilltagande urbanisering och en stigande politisering/medvetenhet i samhället så var det många som med oro såg på den framtida utvecklingen.

Det Fransk-Tyska kriget 1870-1871, låg inte så långt bort i tiden och trots en bräcklig fred så fanns det gott om oroshärdar runt om i Europa. Man stod inför ett nytt århundrade med den nya tidens tänkare/filosofier med alternativa idéer om statsbildningar och hur de skall tolkas.

De gamla liberala idéernas tänkare som Adam Smith kom att konfronteras med betydligt radikalare strömningar: Vi pratar främst Karl Marx, Engels och men även nya förespråkare för en ekonomisk "medelväg" som bl a Keynes. Det saknades m a o inte idéer om hur man skulle bygga ett samhälle på ett så "Optimalt" sätt som möjligt.

Det är förståeligt att mot den bakgrunden fanns det människor som ansåg att det kanske var dags att "se om sitt hus" och indirekt hjälpa landets Krigsmakt med att utbilda folk i vapentechnik, främst skjutskicklighet och därigenom kunna bistå landet på ett bättre sätt i händelse av krig/oroligheter.

Då var tanken att folk åtminstone skulle ha grunderna klara i vapenhantering på ett säkert sätt...och träffa det man siktar på!

I Sverige så har vi i nästan "alltid" haft tillgång till jaktvapen med tanke på allmogens husbehovsjakt, kanske inte alltid med myndighetens goda minne men... Bonden hade en bössa hängande på väggen som den mest naturliga sak i världen. Parallellt med dåtidens "indelningsverk", (visserligen under avveckling men..), våra hemförlovade soldater med bössan i farstun, så uppstod i Sverige alltså en organiserad skarpskytterörelse startad av människor som ansåg att statsmakternas insatser för landets försvar var långt ifrån tillfredställande.

I begynnelsen använde man alltså de vapen som man hade hemma. Men det stora intresse som denna nya folkrörelse drog med sig, visade att det var långt ifrån tillräckligt.

Trots en njuugg inställning, inledningsvis, från militären och statsmakterna så kom man ganska snart att från olika myndighetshåll bistå skarpskytterörelsen med både vapen som stod i förråd och som därigenom kom till bättre användning och frikostiga bidrag.

Det är ingen tillfällighet att föreningens motto från starten 1899 fram till 2006 alltid varit:

För Hem och Härd.

Detta präglades tidigare på våra skyttepriser, medaljer och medlemstidning. På senare år har vår logga ändrats för att precis som Vår nuvarande Konungs valspråk: För Sverige i tiden, anpassas till just detta som föreningen har kommit att utvecklas till:

En förening med högt i tak och fylld med självupppoffrande människor som lägger ner tid och själ till att skapa en skytteförening med trivsel och social gemenskap för alla samhällsklasser och med skyttet som en gemensam nämnare och där ingen skall behöva känna sig utanför.

I slutet av 1800-talet så kom intresset för landets försvar att minska undan för undan. Detta ledde så småningom till att skarpskytterörelsen blev uppdelad i två grenar:

-En bildade det som vi idag kallar för hemvärnet. (Men det är ett kraftigt sidospår så om det skall jag inte orda mer.)

-Den andra grenen som uppstod var skytteföreningar/skytteklubbar runt om i landet.

Vi har kvar våra band med den frivilliga skytterörelsen än idag men mer av tradition än av behovet att utbilda duktiga skyttar till försvaret.

Detta är ju också någonting som kan komma att förändras p g a de stora omvälvningar som dagens Svenska Försvarsmakt står inför.

Just nu håller de stora svenska skytteförbunden på att omorganiseras för att bättre anpassas till dagens behov av en stark gemensam röst i dagens mediabrus. Vi får se vad detta leder till så småningom.

För att återgå till Mölndals Skytteförening:

Då man på den tiden uteslutande sköt med gevär så krävdes skjutbanor av avsevärd längd. Av olika skäl så beslöt man att bygga anläggningen i Kikås vid den gamla vägen mot Pixbo.

På den tiden låg man ganska långt från allmän bebyggelse. Här kom föreningen att ligga ”relativt” ostörd i mer än 90 år !

Här hade man tillgång till mark som tillät målskytte med gevär på 100, 200 och 300 meter. Den kuperade terrängen gav föreningen tillgång till naturliga kulfång där man för en relativt billig penning ”bara” behövde montera upp målställ/markörvallar sedan var skyttet i full gång.

Här fanns upp till 15 skjutplatser, bredvid varandra. Föreningen kom att äga marken som klubbstuga och skjutvallar stod på. I andra änden där måltavlor och markörvallar fanns, disponerade man marken, frikostigt utlånad av bönder i trakten. Där emellan ägde kommunen marken och anlade tidigt en soptipp som under årens gång alltid varit en nagel i ögat på föreningen. Detta ”samarbete” ledde till att föreningen fick flytta målställ och markörvallar mer än en gång p g a soptippens utbredning och förändrade innehåll.

På den här tiden sköt man mestadels precision. Men även fältskytte förekom. Dessa brukade hållas i Sisjön och i Kallebäcksområdet. Man hade något som kallades före ”Korpen”, en tävlingsform i precision mellan stora företag verksamma i Mölndal. Härigenom fick föreningen då och då frikostiga bidrag från inblandade företag för att ekonomiskt hålla föreningen bakom ryggen och få hjälp med att upprätthålla en trevlig tävlingsform. Dessa tävlingar kom att i huvudsak bedrivas på föreningens mark!

I början så höll man tillgodo med en mindre barack/värmestuga men byggde så småningom upp en klubbstuga på 40-talet, med vapenkasun i källaren och stuvutrymmen/verkstad för tavlor och utrymmen för vapenvård.

Luftgevärshall var något som kom att byggas upp så småningom inomhus, i slutet av 60-talet, för att kunna starta upp en ungdomssektion med avseende på framtida rekryteringsbehov.

Tidigare hade man också ett samarbete med Mölndals hemvärn där man bedrev luftgevärsskytte på hemvärnsgården. Utav hävd och tradition har alltid Mölndals Hemvärnschef varit hedersmedlem på Mölndals skytteförening.

Det dröjde tills någon gång efter andra världskrigets slut innan man fick upp ögonen för pistolskyttet. Visserligen hade Torsten Ullman redan på 30-talet skapat sig ett namn inom det olympiska pistolskyttet, men det skulle dröja ett tag innan intresset växt sig tillräckligt stort i landet för att börja utveckla sektioner för pistolskytte inom skytteföreningarna landet över.

Det var först efter att alltfler kategorier soldater/värnpliktiga i försvarsmakten utrustades med pistoler för självförsvar som man från den frivilliga skytterörelsen såg ett utbildningsbehov. Framför allt så tog dessa f d värnpliktiga med sig sitt pistolintresse hem och låg säkerligen bakom uppstarten av många pistolsektioner runt om i landet.

1974 startade man inom MSF upp en sektion för att ägna sig åt pistolskytte. Samtidigt minskade inresset från år till år för gevärsskytte med vapen av typ mausergevären. Ammunitionen var dyr och utvecklingen hade för länge sedan gått förbi dessa gamla men hedervärda vapen.

Inom försvarsmakten hade vapenutvecklingen dragit iväg med vapentyper som kulsprutor, kulsprutegevär, automatkarbiner, automatgevär, granatgevär och kpistar. Varav de flesta ansågs vara olämpliga/omöjliga att utbilda med civilt.

Av naturliga skäl kom klubbens tillväxt att ske på pistolsidan, medan de gamla gevärskämparna kom att försvinna undan för undan.

I mitten av 80-talet började orosmolnen hopa sig för Föreningen. Mölndals stad växte med en rasande fart, bebyggelsen kröp allt närmare. Man lät bygga upp ett helt nytt bostadsområde sydväst om vår skjutbana och under byggnationen lät man dra en väg rakt igenom skytteföreningens mark. Mellan skjutplatserna och måltavlorna! (Denna kom sedan att permanentas). Vilket innebar dödsstötten för vårt gevärsskytte.

Med hjälp av Örgrytes Gevär och Pistolskytteklubbs välvillighet så kunde våra gevärsskyttar fortsätta i Delsjön, där vi betalade hyra, en symbolisk summa varje år, för vänligheten att få utnyttja deras gevärbanor. (Med Örgryte har vår förening alltid haft ett långt och gott samarbete.)

När författaren kom till föreningen 1993, så var antalet gevärsskyttar ungefär sex, (6) st. Ungdomssektionen oräknad.

1995 hittade undertecknad ett gäng kpistar som stod lutade mot en vägg i den gamla kasunen. Det visade sig att dessa var en gåva till föreningen från det gamla driftvärnet från Papyrus som hade avvecklats, och nu stod och samlade damm hos oss. Där fanns oanvända ammunitionsväskor i nyskick med mängder av magasin, inslagna i tjockt, infettat papper som rostskydd, som aldrig avlägsnats.

Då jag hade haft kpisten som tjänstevapen, (tillsammans med pistol m/40), i mitten av sjuttioalet såsom ung Flygvapenofficer, så skar det i hjärtat att se den gamla glädjespridaren stå oanvänd och damma.

Det dröjde det inte länge förrän jag startat upp en kpistsektion med ett par nyrekryterade skyttar från bl a Volvo personvagnar. (Med aktivt stöd av vår dåvarande ordförande Nils-Harry Andersson som med glädje såg att gevärssektionen vaknat till liv igen.)

Då det krävdes 100m banor för att skjuta kpist på ett meningsfullt sätt så kom den skjutningen också att bedrivas på Örgrytes skjutbanor tillsammans med ett gäng veteraner från samma förening.

Frånvaron av fältskyttemöjligheter, (man sköt i stort sett bara precision), och avvikande civila bestämmelser jämfört med den militära, (avseende antalet patroner i magasinet t ex), gjorde att undertecknad så småningom tappade intresset, kpistskyttet stagnerade och dog ut efter ett par år. (Vad det gällde MSF).

För att komma till det som återstod av vår gamla hedervärda skjutbana så fick man när man lämnat klubbstugan, korsa vägen, gå över en brant bullervall/skyddsvall, för att på andra sidan krönet halka ner med stövlar på fötterna, ner i den avskryvade stinkande grop som utgjorde resterna av vår skjutbana.

Denna bestod av en liten skjuthall med kanske 10 pistolskytte platser och tillhörande målställ på 25 m, och i direkt anslutning till denna strax höger om skjuthallen, så låg vår 50 m bana med kanske 5 skjutplatser utan tak över huvudet.

På sommarkvällarna kunde det nästan vara lite romantiskt att se den nedåtgående solens sista strålar brytas i regnbågens alla färger i den förbannade sumpgasen som vi alla stod i! Mitt i en gigantisk soptipp! Det luktade f..n! eller kanske lite snällare: Ooobeskrivligt!!!!

Våra förutsättningar att bedriva nybörjarskytte och ge tillfälle till god träning inför större tävlingar eller ett SM var under all kritik. Under de sista åren på Kikås tappade vi nog ett antal skyttar p g a de vidriga förutsättningarna.

En dag när jag gick dit för att bedriva lite enskild träning, hade kommunen bestämt sig för att dumpa dynga rakt ner i de ynkliga resterna av vår skjutbana. Hela 50:an var borta som genom ett trollslag.

Vår styrelse var under dessa sista år i Kikås ingalunda handlingsförlamad. Man hade under kommunens expropriationsshot, 1988, tvingats skriva på ett avtal som visserligen skulle generera 650.000:- kronor till föreningen, men likaledes leda till att klubben skulle tvingas bort från Kikås, kommunen ville ha marken.

I avtalet så hade kommunen gett föreningen rätt att utnyttja området till dess att kommunen lyckats skaffa fram ett annat lämpligt område för skyttet.

Detta ledde sedan till ett bråk som t o m uppmärksammades av pressen, (G-P), då vår förening vände sig till en advokat och hotade med att begära polisskydd om kommunen fortsatte att trilskas och sätta sig över avtalet!

Dock hade förhandlingarna vid ett flertal tillfällen nästan...men bara nästan, lett till genomförbara förslag. I området Flabäck mellan Lindome och Kållered föll förslaget på, som alltid, de närboendes protester. (Ett annat soptippsområde som vi var glada att slippa).

Andra förslag togs upp och förkastades av olika skäl. Till slut försvann även 25:an under soporna. Vi fick order om att riva klubbstugan som i mer än 50 år stått på samma plats men nu var i vägen för den s k utvecklingen.

1995 revs denna på kommunens bekostnad efter att ha tömts på sitt innehåll av de sista tappra få...

Plötsligt stod MSF utan bana och klubbstuga. Vi hade visserligen pengar på banken, men där gjorde dom ingen glad. Någon som tror att vi tappade medlemmar här? En försiktig förfrågan

hos GPSSK om att ev få hyra in sig på deras pistolskyttebana någon dag i veckan som en temporär lösning, bifölls ej av deras dåvarande styrelse.

Goda råd var dyra. Föreningen hade i princip upphört att existera. Men vi hade en stridsvillig styrelse som inte var beredd att ge upp och medlemmar som inte flydde fältet utan gav sig den på att, likt fågel Fenix, så skulle föreningen återigen resa sig ur askan.

Till slut började vi skymta lite ljus i tunneln. (...och det var inte stockholmståget).

En arbetsgrupp bestående av representanter från kommunen, militären och skytteföreningen, kom så småningom fram till en fungerande lösning. Denna innebar att vi fick tillgång till tillräckligt mycket mark för att bygga en bana och med möjlighet att friköpa den, strax utanför militärens skjutfält i Sisjön, och så långt från möjliga gnällspikar vi bara kunde komma.

Där ligger vi idag!

Det gamla avtalet var dyrt för kommunen. Man åtog sig att ställa upp med ett ränte,- och amorteringsfritt lån till föreningen på ett antal 100.000:- för att hjälpa till ekonomiskt med uppbyggnaden av vår nya anläggning.

Banan byggdes i stor utsträckning av våra medlemmar men även av personal från AMS. Vår nya anläggning invigdes av Mölndals kommunordförande sommaren 1996.

Då byggkostnaden drog iväg hade vi inledningsvis stora ekonomiska svårigheter men med god hjälp av en mycket ansvarsfull styrelse och offervilliga medlemmar lyckades vi räta upp skeppet till priset av en del höjda medlemsavgifter.

Lite kuriosa:

I början på 2000-talet hade vi även ett avtal med Mölndalspolisen, där vi fick rätt att utnyttja polisens pistolskyttebana på översta våningen i polishuset under vinterhalvåret. En stor fördel som många av oss drog nytta av. Denna möjlighet drogs in för några år sedan p g a polis -myndighetens stora omorganisation.

Idag lever och frodas Mölndals Skytte Förening, MSF, på mark som vi hoppas vi skall få behålla och där vi ser framemot att få fira vårt kommande 200-årsjubileum, 2099.

Vi är en av syd,- och mellan Sveriges största föreningar räknat till antalet medlemmar. C:a 180 st. Vår största sektion är utan tvekan pistolsektionen som huvudsakligen bedriver skytte inom den nationella grenen: Fältskyttet. Men vi deltar och tävlar även inom de discipliner som Sportskytteförbundet verkar inom.

Vi har en mycket aktiv PPC-sektion, en likaledes aktiv ungdomssektion som vintertid bedriver luftgevärsskytte och sommartid gevärsskytte med finkalibriga vapen på vår 50m bana.

Sist tillkommande men inte minst, har vi en svartkrutssektion som lockar medlemmar med gevär och pistolskytte ur den ”äldre” skolan. Här pratar vi om både patronladdat och mynningsladdat.

På det nationella SM:et i Sunne 2007, var vår förening räknat i antalet deltagare, den näst största i landet!

Glad att få ge er en liten inblick i föreningens historia fram till dags datum.

På medlemmarnas begäran,

Dennis Johansson